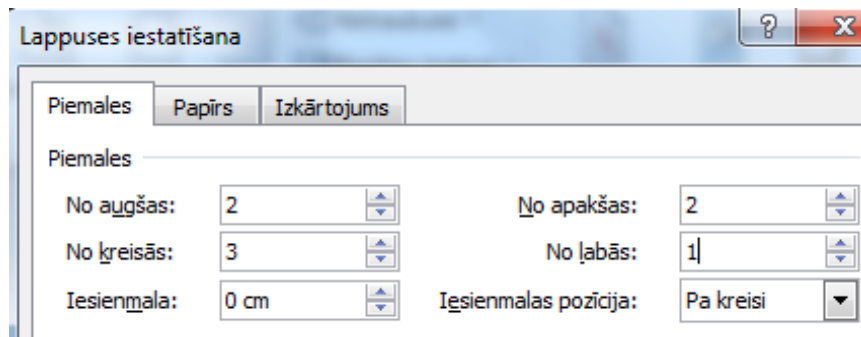

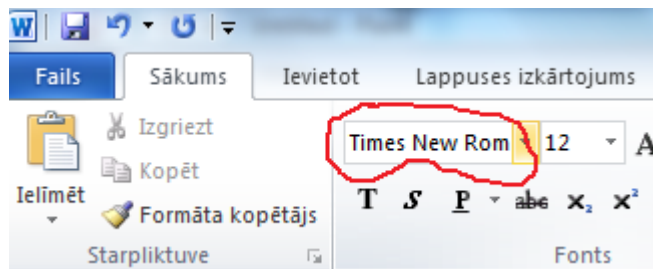
Norādījumi 7.-9.klašu skolēnu pētnieciskā darba noformējumam un struktūrai

- Darba noformēšanā var izmantot IZM ieteikumus skolēnu ZPD noformēšanā (R.Hahele „Skolēna zinātniski pētnieciskā darbība”).
- Pētnieciskos darbus raksta valsts valodā. Mazākumtautību programmas 7.-8. klašu skolēni var rakstīt dzimtajā valodā.
- Darba pamatteksts ir ne garāks par 15 lappusēm.
  - **Ja apjoms pārsniedz pieļaujamo, darbu nevērtē.**
  - Ja pētnieciskā darba sastāvdaļa ir radoši praktiskais darbs, tad teorētiskās daļas apjoms var būt līdz 8 lappusēm.
- Darbu raksta baltas A4 formāta lapas vienā pusē.
- Darbam jābūt datorsalikumā.
- Rakstot atkāpes no kreisās malas 3 cm, no labās - 1 cm, no augšas un apakšas – 2 cm

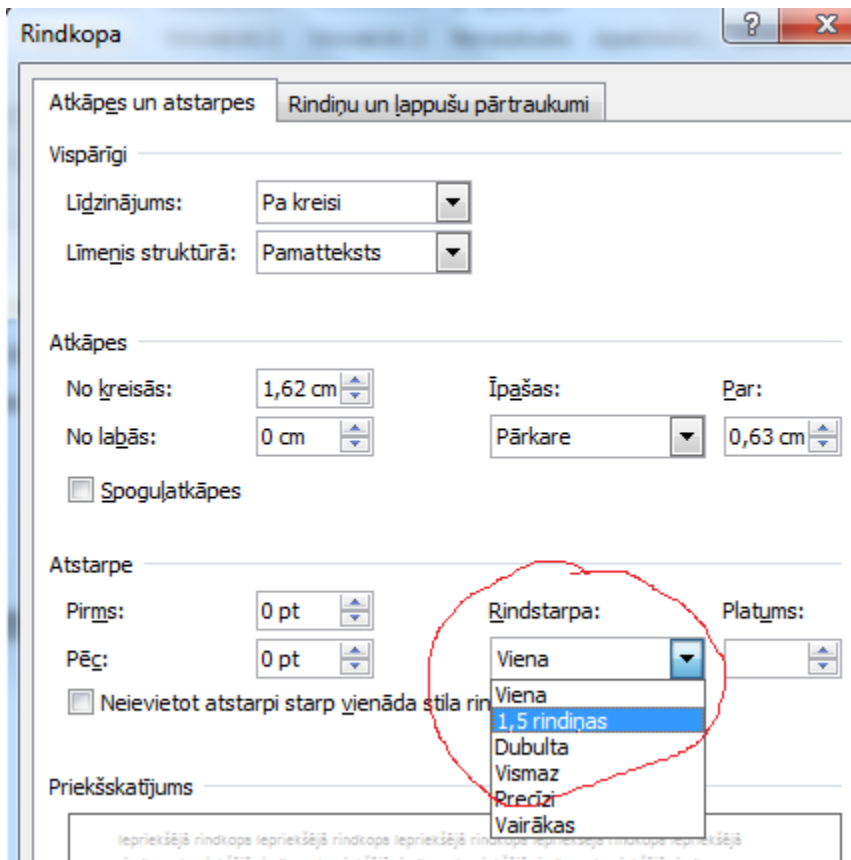
(2010 MS Office atver Lappuses izkārtojums → Piemales → Pielāgotas piemales)

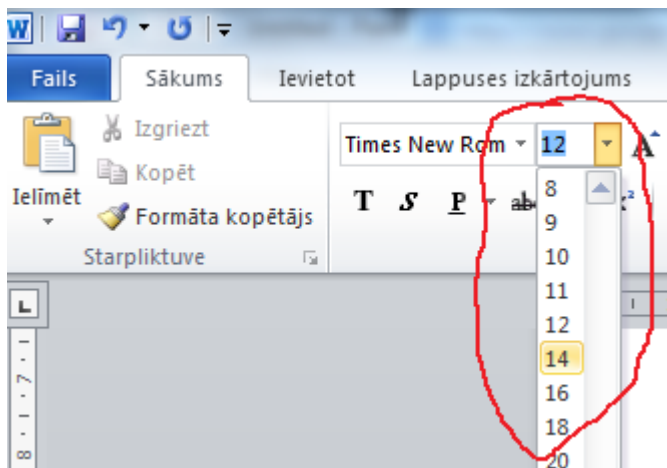
- Fonts - Times New Roman

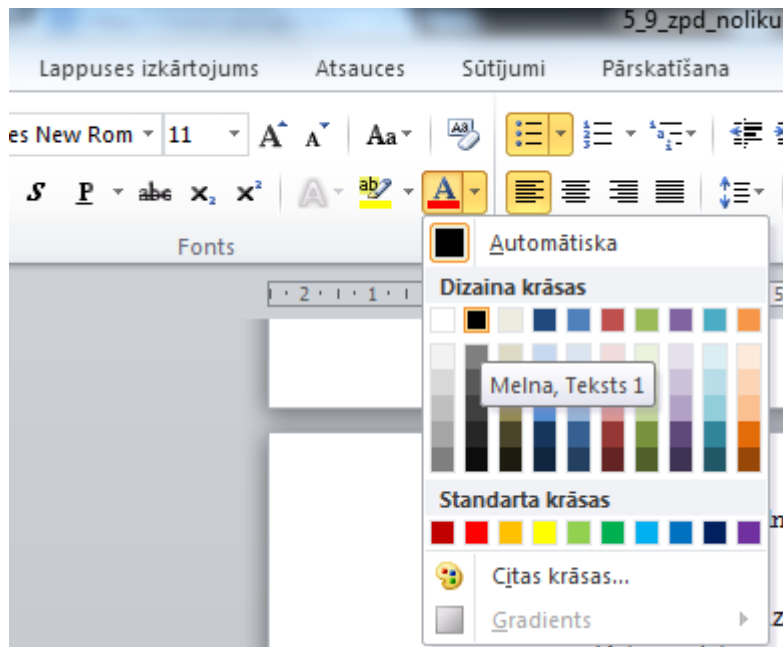
- Intervāls starp rindkopas rindām-1,5
(2010 MS Office atver Sākums → Rindkopa)

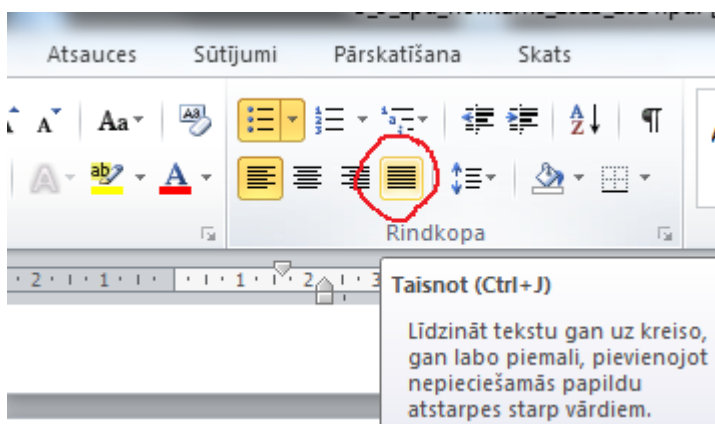
- Burtu lielums virsrakstos-16, apakšnodaļu virsrakstos-14, pamattekstā – 12
Virsrakstus izceļ treknrakstā.

- Burtu krāsa- melna

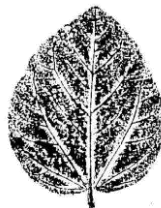
- Tekstam jābūt izlīdzinātam abās lapas pusēs

- Daļu, nodaļu un apakšnodaļu virsrakstos vārdus nesaīsina, nedala pārņemšanai jaunā rindā un nepasvīturo. Darba nosaukuma un daļu/nodaļu/apakšnodaļu **virsrakstu beigās punktu neliek**.
- Jaunā lappusē sāk rakstīt visas darba galvenās daļas un nodaļas, bet apakšnodaļas turpina rakstīt jau aizsāktā lappusē. Lappusi nebeidz ar virsrakstu.
- Lappuses numerē ar arābu cipariem, tos rakstot lappuses apakšā (vidū) bez papildu zīmēm. **Titullapu un satura rādītāju nenumurē**, bet ietver kopējā lappušu skaitā.
- Darbam jābūt ieliktam dokumentu vāciņos (caurspīdīgos).
- Lapas nedrīkst būt ieliktas atsevišķos plastikāta vāciņos.
- Darbs jāraksta pareizā literārā valodā, ievērojot zinātniskā stila īpatnības, ortogrāfijas un interpunkcijas normas

- **Satura rādītāju** ievieto tūlīt aiz titullapas kā otro pētnieciskā darba lapu. Šajā lapā virsraksts “Satura”, tas informē par visām darba sastāvdaļām.
  - Visiem virsrakstiem jābūt formulētiem tieši tā, kā tie ir rakstīti darba tekstā.
  - Aiz lappušu numura punktu neliek.
- **Ievadā** pamato temata izvēli un aktualitāti, formulē darba konkrēto **mērķi** (domās prognozēts darba rezultāts), **uzdevumus** (2-3 darbības soļi-pētījumu veikšanas posmi, kuru rezultātā tiek plānots sasniegt mērķi) un darba struktūras raksturojums.
  - Mērķiem un uzdevumiem jābūt savstarpēji saistītiem.
- **Pētnieciskā darba pamatdaļa** sākas ar teorētisko atziņu analīzi, tālāk seko paša skolēna savāktie fakti, novērojumi, pētījumi, to analīze, spriedumi un pamatoti secinājumi.
- Darbā diagrammas, shēmas, zīmējumi, fotoattēli nosaucami par **attēliem**. Virs attēla labajā stūrī slīprakstā raksta tā numuru, un tekstā uz to obligāti ir atsauce, piemēram, skat. 2.att.

1.att. Lapa

- **Tabulu** noformē tāpat kā attēlu, un tekstā uz to ir atsauce, piemēram, skat.1.tabulu.

1.tabula. Darba tabula

- **Fotogrāfijai** norāda tās nosaukumu, iekavās raksta autoru.

1.att.Lapa (Autore Ieva Liepa)

- Tabulas, kas pārsniedz ½ lapas, ieteicams ievietot darba pielikumā. Tekstā jābūt norādēm un atsaucēm uz pielikuma elementiem.
- **Atsauces** jāveido, ja
  - tekstā iekļauts citāts;
  - tekstā dots cita autora skaitliskais materiāls, tabulas, attēli;
  - izklāstīti kādas personas uzskati un viņa teiktais;
  - pieminēts kāds zinātnieku pētījums, raksts.
- Iespējams izmantot **dažādus atsauču veidus**:
  - **zemsvītras atsauces** (pēc citāta raksta kārtas ciparu šajā lapā, zem svītras lappuses apakšā pieraksts veidojams atbilstoši literatūras saraksta veidošanas prasībām),
  - **numeratīvā metode** (pēc citāta apaļajās iekavās norāda autora/-u uzvārdu/-us, publikācijas gadu, lappusi, uz konkrēto skatīto materiālu (visa pētījuma gaitā), *piemēram*: (Lieģeniece 2014, 16). Ja citējamajam materiālam autors nav zināms, tad apaļajās iekavās norāda citētā darba nosaukumu, publicēšanas gadu, lappusi. *Piemēram*: pētījuma teksts „citējamais teksts ...” (Encyclopedia of Business Technology, 2004, 45 – 46). Interneta resursa izmantošanas gadījumā aiz aizgūtā materiāla (ja tas ir citāts, tad tas ir jāliek pēdiņās) apaļajās iekavās norāda autora uzvārdu, ja tāds ir atrodams, ja nē, tad interneta materiāla nosaukumu, interneta mājas lapas piederību (vai galveno atbildīgo institūciju) un informācijas ievietošanas internetā datumu. *Piemēram*: Teksts (*Drysdale*, 09.2000) vai (*Bezdarbnieku sastāva analīze par 2013. gadu*, NVA).
- Visas pētnieciskā darba gaitā izmantotās atsauces uz avotiem (arī, ja skolēns ir izmantojis, piemēram, kāda uzņēmuma npublicētu informāciju) ir jāapkopo Izmantotās literatūras un informācijas avotu sarakstā.
- Nedrīkst izmantot citātus, tekstus un faktus bez atsauces.
- **Secinājumos** atspoguļo pētījuma darbā iegūtās teorētiskās un praktiskās atziņas.
  - Secinājumiem jāatbilst darba uzdevumiem.
  - Secinājumiem jāsaturs jauna, autora pētījumos iegūta informācija (teorētiskas atziņas, jauni eksperimentālie dati, praktiskie rezultāti), bet nevis vispārējo jau zināmo apgalvojumu atkārtojums.
  - Secinājumus numurē, katru secinājumu rakstot jaunā rindkopā.
- **Izmantotās literatūras un informācijas avotus** sarakstā kārtoti latīņu alfabēta secībā.
  - Katram izmantojamajam darbam avotu sarakstā norāda autora uzvārdu nominatīvā un vārda pirmo burtu, izdošanas gadu (iekavās), grāmatas nosaukumu slīprakstā (*Italic*), izdošanas vietu, izdevniecību (ja ir norādīta), kopējo lappušu skaitu izdevumā.

Piemēram: Kotlers, F. (2006) *Uztura pamati*. Rīga: Jumava, e-ISBN 9984-506-65-7, 648 lpp.

- Laikrakstu un žurnālu rakstu nosaukumus iekļauj kopējā sarakstā, norādot: autora uzvārdu nominatīvā, vārda pirmo burtu, izdošanas gadu, datumu (laikrakstiem – arī mēnesi), raksta nosaukumu, laikraksta vai žurnāla nosaukumu slīprakstā (*Italic*), laikraksta vai žurnāla numuru, lappuses, kurās raksts nodrukāts.

Piemēram: Kočāne, I. (2001, 23. aprīlis) Psiholoģija vecākiem. *Diena*, Nr. 17, 3. lpp.

- Internetā pieejamos materiālus iekļauj kopējā sarakstā, norādot: autora uzvārdu, vārda pirmo burtu, publikācijas nosaukumu, tiešsaisti, iekavās laiku, kad informācija skatīta internetā.

Interneta resursi ne vairāk kā 1/3 no kopējā izmantoto avotu skaita.

Piemēram: Kalniņa, L. *Bezdarbnieku sastāva analīze*.

<http://www.nva.lv/index.php?cid=6#profesijas> (Skatīts 11.04.2011.).

➤ Pētnieciskā darba **pielikumā** jāpievieno tikai tie materiāli

- kas patiešām ir svarīgi;
  - uz kuriem ir atsauces tekstā;
  - interviju protokoli;
  - lielas pārskata tabulas;
  - fotogrāfijas vai to kopijas.

Nepamatoti, mākslīgi pievienoti pielikumi nav vajadzīgi!

Sagatavoja direktores vietniece izglītības jomā A.Kuncīte